

4. března 2022

My, představitelé obcí, měst a regionů Evropské unie (EU), si přejeme takovou EU, která bude účinněji reagovat na potřeby a zájmy občanů.

1. Základ demokracie v EU tvoří jejich 240 regionů, 90 000 obcí a více než 1,2 milionu politických představitelů zvolených na místní a regionální úrovni, kteří zastupují 450 milionů lidí. Původ demokracie někdy před 2 500 lety vychází z místního prostředí tehdejší „polis“ a její přežití v EU závisí na řádném ukotvení a uplatňování v každodenním životě.

2. Lidé demokracii přijímají, jestliže čerpá legitimitu z jejich důvěry a zároveň přináší výsledky, které jsou občanům co nejvíce na dosah. Proto považujeme za potřebné prosazovat model „**Domu evropské demokracie**“, jehož kostrou bude trojrozměrná legitimita: pevné základy tvořené regionálními a místními orgány, silné zdvo v podobě 27 členských států a ochranné zastřešení ze strany EU.

Budeme-li k rozhodování v orgánech a institucích EU přistupovat zdola nahoru, přiblížíme Unii lidem v emocionální i racionální rovině a obnovíme jejich důvěru v EU jako demokratický projekt opírající se o silný mandát vzešlý z voleb, jenž respektuje genderovou rovnost.

3. Volby jsou ostatně základním nástrojem fungování zastupitelské demokracie prostřednictvím práce politických stran. Uvážíme-li, že 70 % právních předpisů EU se provádí v obcích, městech a regionech, musíme se zasadit o to, aby kromě voleb do Evropského parlamentu, které se konají jednou za 5 let, probíhala diskuse o stěžejních tématech evropského významu již v předstihu před volbami v členských státech na celostátní, regionální a místní úrovni.

4. Chce-li EU být demokratičtější, musí řešit aktuální nedostatek politické a právní legitimacy a učinit své regiony, kraje, města i obce nedílnou součástí rozhodovacích mechanismů dle ustanovení platných Smluv či je zakomponovat do případné změny těchto Smluv.

5. Žádáme proto, aby Evropskému výboru regionů byla postupně svěřována stále významnější úloha nad rámec jeho dnešní poradní funkce, a to směrem k závaznosti jeho stanovisek v omezeném okruhu politických oblastí se zřetelným územním rozměrem, aniž by to znamenalo vyšší složitost EU. Dopřejeme-li více sluchu odbornosti místních a regionálních orgánů při přípravě a provádění unijních právních předpisů, dosáhneme lepší právní úpravy a posílíme demokratickou legitimitu EU.

Tohoto posílení zásady subsidiarity lze docílit tím, že Evropský výbor regionů bude mít zajištěn lepší přístup k jednáním mezi orgány EU o legislativních návrzích (trialogům) a formálním zakotvením pravomoci regionálních parlamentů navrhopvat za náležitě vymezených podmínek legislativu EU.

6. Žádáme, aby byl v návaznosti na poznatky z Konference o budoucnosti Evropy navázán trvalý, místně příslušný dialog s občany, který se stane nástrojem jejich účasti pro lepší provázanost EU s konkrétními potřebami na místní, regionální a celostátní úrovni a přinese též občanům zpětnou vazbu k jejich nápadům a připomínkám a který bude zvláště usilovat o zapojení mladých lidí. Vnitrostátní a evropská územní sdružení a spolu s nimi Evropský výbor regionů se svými sítěmi mladých zvolených politiků a regionálních a místních zastupitelů odpovědných za unijní záležitosti jsou připraveny tomuto procesu napomoci.

7. Žádáme, aby Konference o budoucnosti Evropy stvrdila „soudržnost“ jako základní hodnotu a kompas pro směřování všech politik EU vycházející z partnerství a víceúrovňové správy.

8. Žádáme posílení odolnosti v EU s jasným zapojením místních a regionálních orgánů do přípravy a provádění politik v sociální, klimatické, environmentální, energetické a digitální oblasti a žádáme pro tyto orgány přímý přístup k finančním prostředkům EU v oblastech spadajících do jejich pravomoci.

9. Podporujeme evropskou zdravotní unii, která EU svěří pravomoci potřebné k rychlé reakci na zdravotní krize při respektování zásad subsidiarity a proporcionality.

10. Žádáme přijetí evropského programu pro venkov, který bude zaměřen na budoucnost, napomůže integraci měst a venkova a povede k udržitelné revitalizaci venkovských komunit.

11. Žádáme EU, aby využila pevných vztahů, které během let navázala s místními a regionálními orgány v sousedních zemích a v zemích procesu rozšíření, a budovala právní stát a řádnou správu postupem zdola nahoru.

12. Chceme-li znovu získat důvěru občanů, musíme obnovit fungování demokracie a evropské hodnoty prostřednictvím vzdělávání a občanství, zejména u mladých lidí a v přeshraničních regionech, a zároveň prosazovat dodržování zásady rovných příležitostí.

Pojďme společně pracovat na tom, aby demokracie přinášela výsledky a přiblížila Evropu jejím občanům.

